

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamlene števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe. po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELFON 31. 11-57

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

za nedeljo dne 10. marca 1912

ob 10. uri predpoludne

JAVEN SHOD

ki se vrši

v veliki dvorani „Narodnega doma“.

DNEVNI RED:

Naše zahteve glede sestave tržaške porote.

Ozirom na veliko važnost predmeta uljudno vabi k obilni udeležbi

ODBOR

polit. društva „Edinost“.

BRZODJAVNE VESTI.

DRŽAVNI ZBOR.

Ljubljanske deželno sodne razmere v parlamentu.

O predvčerajšnji seji smo prejeli še naslednje vesti, ki jih pa v včerajšnjem izdanku nismo mogli priobčiti radi pomanjkanja prostora:

DUNAJ 7. (Izv.) Koncem draginske debate je zbornica nadaljevala razpravo o Körnerjevem nujnem predlogu zaradi sodnih razmer na Češkem. V debato je posegel tudi ljubljanski posl. dr. Ravnikar.

Govornik je najprej govoril v slovenskem jeziku, povdarjajoč, da hoče pravice svojega materinega jezika tudi v parlamentu braniti in varovati. Ob navzočnosti številnih slovenskih poslancev je dr. Ravnikar stvarno navajal vse pritožbe Slovencev, ki jih občutijo na polju pravice vsled neznoznega sistema justičnega ministra dr. pl. Hohenburgerja. Te pritožbe naj čujejo tudi tukaj v zbornici slovenski bratje, da tudi oni Slovenci moralno podpirajo v njihovem boju proti tako krivičnemu sistemu. Čujejo naj jih pa tudi vsi oni, ki imajo še nekaj čuta pravičnosti.

Sedanji zistem hoče Slovence raznaroditi in razmere na Kranjskem, Koroškem in Štajerskem so enake, kakor na Poznanjskem. Justična uprava bi ne smela podpirati vsememške propagande od „Belta do Adrije“, morala bi se držati načela: „Adrija njemu prebivalcem.“

Dr. Ravnikar za italijansko prijateljstvo.

V nadaljnjih svojih izjavah se je poslanec dr. Ravnikar dotaknil tudi vprašanja italijansko-slovenskega skupnega nastopanja proti nemški invaziji v primorske dežele, povdarjajoč, da naj bi Italijani Avstrije premislili sedanji položaj in naj bi s Slovenci skupno nastopali proti germanizaciji sistema, ki tudi njih zatira.

Govornik je dalje protestiral zlasti proti temu, da vlada sistematično podpira in pro-

težira nemške sodnike v slovenskih deželah in s tem narodnostni boj. Nemški sodniki v službi hitro napredujejo, dočim se slovenski zastopniki in morajo prestajati raznovrstne šikane.

Ostro je kritiziral govornik znane famozne jezikovne ukaze deželno sodnega predsednika Adolfa Elsnerja v Ljubljani ter je odločno zavračal odgovor justičnega ministra dr. pl. Hohenburgerja na njegovo (govornikovo), v predbožičnem zasedanju vloženo interpelacijo.

Vporaba nemščine za notranji uradni jezik pri sodiščih na Kranjskem ni bila nikdar sankcionirana in je protizakonita. Vlada podpira v srcu Slovenije germanizatorično gibanje z dosledno drznostjo in prostodušnostjo. Tudi pri Nemcih veljavni in priznani princip narodnih sodnikov, oziroma princip, da naj ljudstvo sodijo sodniki, izšli iz tega ljudstva, vlada na Kranjskem dosledno prezira. Slovenske sodne praktikante justična uprava odrija, češ, da ni mesta, dočim takoj sprejema nemškega praktikanta. Pod takimi razmerami je v slovenskih deželah princip neodvisnosti sodnikov brezpomemben. Justična uprava se ne boji prezirati zakona in jezikovnih odredb, ki urejajo jezikovne razmere pri sodiščih; ona povsod podpira nemško nadvlado. Slovenci pa morajo v tem oziru biti trdi boj, pričakujoči od svojih slovenskih bratov pomoči.

Ko je posl. dr. Ravnikar končal svoj govor, ga je obkrožilo mnogo slovenskih tovarišev in mu iskreno čestitalo.

Splošna situacija.

DUNAJ 8. (Izv.) Plenarna seja poslanske zbornice je danes nadaljevala kartelno debato. V debato je posegel tudi zastopnik idrijskega državnozbornskega volilnega okraja, gospod Joža Gostinčar. Socijalni demokratje so stali sicer predlog, naj se mesto brambnih reform nadaljuje debata o draginji. Zlasti bili so češki socijalni demokratje za predlog, da se mesto debate o brambnih predlogih nadaljuje debata o draginji, kateri predlog pa ni bil sprejet. Zanimanje za današnjo debato je bilo zelo minimalno.

V naslednjem kratko poročilo o plenarni seji državnega zbora:

DUNAJ 8. Začetkom današnje seje se je predsednik spominjal umrlega posl. Kitzscherja. — Nato je zbornica nadaljevala razpravo o draginskih predlogih.

Koncem seje je odgovarjal finančni minister dr. vit. Zaleski na interpelacije dovoljenja vlade za vsprejetje novih akcij od strani orožarske delniške družbe. Posl. Pantz je predlagal, naj se o odgovoru ministra otvori na prihodnji seji debato. — Pri določitvi dnevnega reda je predlagal češki socijalni demokrat Nemeš, naj se prvo čitanje brambnih predlog stavi z dnevnega reda prihodnje seje, ker ni gotovo, če vlada vzdrži brambno predlogo. Predlog je bil vsprejet s 151 proti 100 glasom. Prihodnja seja v torek.

Ogrsko-hrvaška zbornica.

BUDIMPEŠTA 8. V parlamentu je danes podal ministrski predsednik grof Khuen izjavo, da je cesar sprejel demisijsko kabineta. — Khuen je prirejela njegova stranka več

minut trajajoče ovacije. Kossuthova stranka se je držala docela rezervirano. Parlament je bil odgođen in se sestane šele kadarkoli bo kriza rešena. Kakor se zatrjuje, bo cesar prišel v Budimpešto in se zatrjuje, da bo brez dvoma imenovan za ministrskega predsednika Lukacs. Za njega je tudi Justhova stranka.

Khuenov naslednik.

BUDIMPEŠTA 8. (Izv.) Naslednik Khuen-Hedervaryja še ni določen. Danes sploh še ni rešeno nasledstveno vprašanje. V poučenih krogih ogrskih politikov imenujejo za naslednika ministrskega predsednika dr. Langa, potem bivšega trgovskega ministra Kristoffya. Imenujejo se še drugi vplivni ogrski politiki.

V političnih krogih se razširja živahna debata o Khuenovem nasledniku. Zatrjuje se, da bo Lukacs prevzel vodstvo novega kabineta. Novi ministrski predsednik bo ostal na volilnem programu ter se bo Lukacs opiral zlasti na stranko, ki stoji na programu iz l. 1867 ter skuša pridobiti tudi Justhovo stranko. Govori se, da bo cesar novega ministrskega predsednika že v najbližjem času designiral.

Motno razmerje med bosanskimi politikami in dr. Bilinskim.

DUNAJ 8. (Izv.) Deputacija bosanskega deželnega odbora in predsedstva bosanskega sabora, ki je bila že včeraj prišla na Dunaj, je danes konfirala s skupnim finančnim ministrom dr. vit. Bilinskim. Razpoloženje med dr. Bilinskim in bosanskimi politikami ni ugodno. Že včeraj je sicer v konservativnih vodah plavalo „Hrvatska korespondenca“ dementirala vest, da bi bili bosanski politiki pozdravili Bilinskega. „Hrvatska korespondenca“ zatrjuje nadalje, da je dr. vitez Bilinski hotel prejšnji teden odpotovati v Bosno, da se je pa premislil z ozirom na to, da ga vodilni bosanski politiki niso prav nič iskreno pozdravili.

DUNAJ 8. (Izv.) Bosansko deputacijo je danes sprejel skupni finančni minister dr. vitez Bilinski. — Zadevnim konferencam je prisostvoval tudi vodja deželne uprave FZM. Potiorek. V konferenci so se razpravljale politične, gospodarske in državnopravne zahteve anektiranih dežel. Posvetovanja se še nadaljujejo.

Protimadžarska agitacija v Hrvatski.

ZAGREB 8. Vlada je zaukazala preiskavo v vseh šolah, kjer so dijaki manifestirali za ranjenega sarajevskega gimnazijca, da bi kaznovala krivce. Ker so dijaki postopali solidarno, sodijo, da bi kaznovanje nekaterih izzvalo veliko ogorčenje med dijaštvom, kar bi utegnilo imeti za posledico generalni štrajk srednješolcev. Bržkone podeli vlada, da prepreči večje nered, dijakom le ukor. — Kakor zagotavljajo, obelodani danes policija proglas, s katerim umakne v Zagrebu vse odredbe izdane nedavno radi protivladnih demonstracij.

† Deželni poslanec Škarda.

PRAGA 8. (Izv.) Veleugledni politik češkega deželnega zbora dr. Vaclav Škarda je danes popoldne umrl. Dr. Vaclav Škarda je bil od leta 1861. do 1894. član deželnega zbora. Potem je bil imenovan za člana gosposke zbornice. Dr. Škarda je bil eden najuglednejših mladočeskkih deželnozbornskih

politikov. Zlasti so velike njegove zasluge v akciji glede češkonemškega sporazuma. Dr. Škarda je vodil vso politiko v češkem deželnem zboru.

FML Schemua tajni svetnik.

DUNAJ 8. Cesar je FML Schemua, načelniku generalnega štaba, podelil dostojanstvo tajnega svetnika.

Nemški državni zbor. — Volitev predsedstva.

BEROLIN 8. Predsednik Kämpf je otvoril sejo ob 1.10 popoldne. Sledila je volitev predsedstva. Oddanih je bilo 383 glasov. Od teh je dobil Kämpf (svobodomiseljna ljudska stranka) 192, Spahn (centrum) 187, Schwerin-Löwitz (konservativci) 2 in Heydebrand (konservativci) 2 glasa. Kämpf je torej izvoljen. Izjavil je, da vsprejme izvolitev.

BEROLIN 8. Pri volitvi prvega podpredsednika je zbornica oddala 383 glasov, od katerih je odpadlo 197 na narodno liberalnega poslanca Paascheja in 155 glasov na socialista Scheidemanna. 25 glasov je bilo razcepljenih. Poslanec Paasche je sprejel mesto prvega zborničnega podpredsednika. Za drugega podpredsednika je izvoljen poslanec Dove narodne napredne stranke z 209 glasovi, socijalni demokrat Scheidemann je propadel.

Vsesokolski zlet.

BELGRAD 8. K praškemu sokolskemu zletu pošljejo iz Srbije čez 500 Sokolov z lastno godbo, ki se bodo peljali po Donavi do Dunaja in potem z vlakom v Prago.

Nov papežev dekret.

RIM 8. Okoli Velike noči bo izšel papežev dekret, ki določa učno dobo za duhovnike na 6 let, in sicer 5 let za teološke študije in 1 leto za študij svetega pisma. Duhovniško posvečenje naj se izvrši šele v 28. letu. Dekret stopi v veljavo leta 1913. — Vzrok temu dekretu je, da hoče papež na ta način doseči, da se duhovniški kandidati zavedajo velike odgovornosti, ki jim jo nalaga obljuba devištva.

Zaloge vojnega orožja v Albaniji.

SOLUN 8. Turška vlada se je odločila, da ustanovi v vilajetu Kosovo orožne depote in sicer v Peču depot 12.000 in v Prištini depot 16.000 pušk ter municije. — Orožje izroče v slučaju vsakega gibanja mohamedanskim Arnavtom.

Odkritje južne točke.

KRISTIJANIJA 8. (Izv.) Državni zbor švedskega kraljevstva je telegrafičnim putem čestital Amundsenu na njegovem odkritju južnega tečaja.

KRISTIJANIJA 8. Zbornica, vlada, storting in geografična družba so čestitali Amundsenu. Kralj je na prošnjo dovolil, da se pri kartografičnem vsprejetju novoodkritih krajev porabi njegovo ime kraljevo.

HOBART 8. Amundsen je bil edini člen ekspedicije, ki je šel na kopno. Rekel je, da je z ekspedicijo zadovoljen, sicer da ne more pa ničesar priobčiti. Noben mož posadke ne sme z ladje „Vram“. Amundsen ostane nekoliko dni v Hobartu, potem bo imel nekoliko shodov v Avstraliji, odkoder se vrne v Evropo.

Svetovno stavkovno gibanje rudarjev.

Češki rudarji.

MOSTI 8. (Izv.) V nedeljo priredi rudarska „Unija“ v glavnih premogovih revirjih severne Češke: v Duhcovem, Mostih, Karbici in Teplicah javne shode, na katerih bodo odločevali, če naj rudarji severnočeških premogovnih okrajev začno v ponedeljek s splošno stavko. Češki avtonomisti in centralisti so sklenili skupno nastopanje.

Zahteve šlezjskih rudarjev.

KATKOVICE 8. „Oberslesische Neueste Nachrichten“ poročajo, da je vseh pet rudarskih zvez sklenilo, da zahtevajo od posameznih zgornješlezjskih rudokopov 15 odstotno zvišanje mezde od 1. aprila dalje. Obenem zahtevajo zveze odpravo razlik v mezdi med enako starimi delavci. Te zahteve utemeljuje delavstvo s tem, da so mezde padle od l. 1908 sem in sploh niso dosegle prejšnje večine, dočim pa so se življenjske potrebe zvišale med tem časom za 100%.

Rudarsko gibanje v Nemčiji.

BOHUM 8. Odbor treh narodnostnih rudarskih združenj je imel danes skupne konference, o katerih rezultatih še niso znane podrobnosti. Jutri večer bo skupno posvetovanje rudarjev, ki bo pojasnilo ves položaj. Judovski delavci, ki bivajo v Bohumu so proti stavki.

Posledice stavke.

LONDON 8. V raznih distriktih se pojavlja nagnenje med delodajalci in delavci k

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge.) 35

Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal Aleksander Dumas star.

Povedala sem Vam svoje mnenje o Mauricu,“ je odvrnila Genevieve; „on je pošten, on je viteški; toda je tudi muhast in jaz se nočem nikomur drugemu pokoriti, nego svojemu soprogu.“

Ta odgovor je bil tako miren in tako odločen, da je Dixmer spoznal, kako brezuspešno bi bilo v tem trenutku, ko bi še nadalje vstrajal pri svoji zahtevi. Zato ni pripomnil niti besedice več, pogledal Genevieve navidezno, kakor da jo opazuje, pogladil se po svojem čelu in nato odšel.

Morand je nemirno pričakoval. Dixmer mu je natančno povedal, kaj se je bilo zgodilo.

„Dobro,“ je dejal Morand, „ostaniva pri tem in ne misliva več na to. Raje se odrečem vsemu, nego da bi vzbudil Vaši soprogi le senco boleti, ali jo pa celo razžalil.“

Dixmer mu je položil roko na ramo, ga strogo pogledal in mu odvrnil: „Vi ste morec, ali pa ne mislite tega, kar govorite.“

„Kaj, Dixmer, Vi mislite...“

„Mislim, vitez, da kakor meni, tudi Vam ni na svododo dano prepuščati svoja čustva srčnim nagonom. Niti Vi, niti jaz, niti Genevieve nismo gospodarji nad seboj.“

Dixmer se je vrnil po teh besedah v delavnico, tam nekaj naročil, prečital časopise, odredil, da se razdeli v sekcijah med uboge kruh in kolače, se podal na to v svoje stanovanje in se preoblekel v sprehodno obleko.

Uro pozneje je prekinil Maurica, ki se je bil v sekciji popolnoma uglobil v svoja politična opravila; glas njegovega postreznika, ki se je nagnil k njegovim ušesom, mu je prav tiho zasepetal:

„Občan Lindey, nekdo Vas pričakuje v Vašem stanovanju, ki Vam ima, kakor sam pravi, povedati nekaj zelo važnega.“

Maurice se je podal takoj domov ter se zelo začudil, ko je uzel v svojem stanovanju Dixmerja. Po poti je sicer izpraševal svojega postreznika; toda ta ni bil v stanu ga natančno poučiti, ker ni poznal strojarskega mojstra.

„Katera muha Vas je picila in kaj ste mi pisali?“ je vprašal Dixmer mladega moža, ki se je nehote ustavil na pragu in zardel. „V resnici, zadeli ste me občutno, moj ljubi Maurice. Jaz, pa mlačen in hinavski patriot! Pojte vendar, kaj takega mi ne morete ponoviti v obraz; priznajte raje, da iščete prepira z menoj.“

„Priznavam Vam vse, kar hočete, moj ljubi Dixmer, ker Vaše vedenje napram meni je vedno prišlo, da ste spodoben in postrežljiv človek; toda vzlic temu sem tudi jaz nekaj sklenil, in ta sklep je nepreklizen.“

„Kako to?“ je vprašal Dixmer; „sami priznavate, da nam ne morete ničesar očitati, in nas kljub temu zapuščate? Kar ste napisali, je bilo torej le preteveza!“

„Da, Dixmer, kot postenjak Vam ne morem še nadalje tajiti: vzroki, ki sem Vam jih navedel, so bili le preteveza.“

„Toda resnični vzrok?“ je vprašal Dixmer.

„Tega Vam ne morem izdati, in če bi ga tudi poznali, bi ga gotovo odobraval, o tem sem prepričan.“

Dixmer je silil vanj.

„Torej hočete na vsak način?“ je dejal Maurice.

„Da,“ je odgovoril Dixmer.

„No, dobro,“ je rekel Maurice, ki se je čutil olajšanega, ker se je lahko približal resnici; „čujte, kakšen je položaj: Vi imate mlado, lepo ženo, in priznana čednost te mlade in lepe ženske ni nikakor ovirala ljudi, da so začeli napačno razlagati moje obiske pri Vas.“

Dixmer je nekoliko obledel.

„Res!“ je rekel; „potem, moj ljubi Maurice, se Vam mora soprog zahvaliti za zlo, ki ste je prizadejali prijatelju.“

pogajanjem. Položaj v nekaterih distriktih postaja od dne do dne kritičnejši. Pojavilo se je med delavci v nekaterih okrajih že hudo pomanjkanje. V okraju Sotoken in okolici umirajo vsled bede otroci. Po 100 do 150 otrok umre na dan. V distriktu Tabarx so stavkajoči razdeljali rudnike.

LONDON 8. Industrijski svet se je odgodil do četrta. Vlada je sama zopet vzela v roke pogajanje.

Polom v Puli.

Iz Pule dne 7. marca: Današnji „Giornaletto“ je bil zaplenjen radi nesramnih napadov na namestnika. V tem svojem izdanku na kolenih prosi in roti „Giornaletto“ vse italijanstvo Istre in od drugod, naj priskoči na pomoč.

V spopolnjenju zadnjega poročila, bodi še omenjeno, da si je bivši župan Vareton — ko se je pred dvema mesecema mudil dlje časa na Dunaju radi sanacije občinskih dolgov — zaračunal 1000 K dijet na dan!! Povrnivši se v Pulo je prinesel seboj svoji ženki obleko, ki je stala 2000 kron. — To obleko so torej kupili davkoplačevalci.

Lansko leto vršila se je v Gorici neka italijansko-nacionalna iredentistična slavnost. Na tej slavnosti je zastopal Pulo — ne občine — župan Vareton. Za ta dan si je zaračunal 400 K na breme občine!

In takih slučajev je veliko, da so prirejali privatne izlete v nacionalne svrhe, a troške je morala pokrivati občinska blagajna. Baron Gorizutti je dal nalog, da se glede vseh občinskih nameščencev (uradnikov, slug, redarjev, delavcev) konstatira zapučenost, njihovo vedenje, politično mišljenje itd., kakor tudi njihova zmožnost. To bo jok in stok, ko jih začno odpustiti iz službe, kajti najmanj polovica njih so bili nameščeni le vsled protekcije. Med njimi je ljudi, ki nič ne delajo, a vendar vlečejo plačo. Občinski sluga Percovich vodi n. pr. — gostilno! Neki Srebernich, ki je bil poprej občinski redar in ki je sedaj sluga v muzeju, se je izrazil nekoč, da je raje Turke, nego Avstrijec. Nu, v resnici ni ta mož sluga v muzeju, marveč navadni gost po gostilnah.

Predaleč bi me zavelo, ako bi hotel navesti le del vseh takih slučajev. Javiti bi vam mogel še marsikaj drugega, ali ne smem, ker je vse pod sodno preiskavo.

V ponedeljek se je vršila v uradnih prostorih tukajšnega c. kr. okrajnega glavarstva v stvari puljskega poloma seja pod predsedstvom namestnika samega. Navzočih je bilo kakih 12 merodajnih oseb. Izdane so važne odredbe. — To potrja, kar sem javil že zadnjič, da namreč vlada ne odneha!

Mestni svet tržaški.

(Seja dne 8. marca 1912.)

Z obstrukcijo v mestnem svetu je končalo tudi zanimanje za seje same. Zato so bile pri sinočnji seji gelerije skoro prazne; tudi od strani svetovalcev je bila seja slabo obiskana.

Sejo je otvoril župan dr. Valerio ob 8. zvečer.

Nadaljevala je debata o novi pogodbi tramvajsko družbo. Izuzemši malega — precej glasnega — prepira med nekaterimi svetovalci večine in socialisti, je bila razprava mirna in stvarna. Bili so z neznatnimi spremembami sprejeti členi 8 do 16. Pri členu 17 je župan ob 10. 45 pretrgal razpravo in zaključil sejo.

Prihodnja seja bo drevi točno ob 7. uri in pol.

Dnevne vesti.

Volitev v kranjsko trgovinsko in obrtno zbornico. Po dolgotrajnem skrutinju se je končno vendarle izvedel izid letošnjih volitev v kranjsko trgovinsko in obrtno zbornico, vendar pa ta izid še ni popoln, ker še vedno manjka izid v mali obrti, kjer pa gre samo za en mandat. Znani pa so sledeči izidi:

V srednji trgovini je bilo vseh volilcev 732, oddanih glasov je bilo 644, od teh veljavnih 639. Veljavnih naprednih glasov je bilo 386, klerikalnih 253. Izvoljeni so bili torej trije napredni kandidati.

V mali trgovini je bilo vseh volilcev 1643, veljavno oddanih glasov pa je bilo 1427. Veljavnih naprednih glasov je bilo 656 (oddanih 700), klerikalnih pa 727. Izvoljeni so torej trije klerikalni kandidati.

V srednji obrti je bilo volilcev 1292, oddanih glasov 1160, neveljavnih 15. Napredni kandidati so dobili od 699 do 703 glasov, klerikalni pa po 444 oz. 442; izvoljeni so štirje napredni kandidati.

Z ozirom na to, da so v mali trgovini zmagali klerikalci, dočim so bili pri zadnjih volitvah v tej skupini še naprednjaki v večini, se znatno izpremeni razmerje strank v zbornici, kjer je imela napredna stranka absolutno večino edino le s predsednikovim glasom vred. Sedaj ostane naprednjakom sicer še relativna večina in obe slovenski stranki imata sicer ogromno večino, ali ob razbitih političnih razmerah na Kranjskem

so, žal, zopet profitirali Nemci, ki so postali zopet jeziček na tehtnici. Tu vidimo zopet, kam privaja strankarstvo, kateremu je vse za stranko, ki pa pozablja splošnih koristi naroda.

Domače vesti.

Jutranji shod obeta, da pokaže na prav jasen način, da so za vedno minuli časi, ko so eksponenti iredentizma v Trstu mogli narekovati svojo voljo raznim državnim oblastim. Naše ljudstvo se je danes zbudilo, ter je vedno na straži, da povzdigne svoj glas, ako bi se mu hotelo od katerekoli strani kršiti njegove v naravnih in državnih zakonih utemeljene pravice. Jutranji shod bo, tako se nadejamo, jasen memento vsem onim, katerih se tiče: Tu smo, tu ostanemo, tu hočemo živeti, ne življenja brezpravnih helotov, temveč življenja enakopravnih državljanov!

Pogreb pokojne gospe Zofije Welt v Bazovici se je vršil ob veliki udeležbi v sredo popoldne. Ukjub slabemu vremenu so prihiteli znanci in prijatelji iz Trsta in okolice v velikem številu na pogreb, kar je dokaz, koliko simpatij je uživala pokojna gospa. Med deseterico vencev smo zapazili tudi enega prav krasnega, ki je nosil na traku nemški napis in podpis slovenske učiteljice, hčere slovenske matere in slovenskega očeta. Vam, dična gospica, bodi povedano na ves glas, da je pokojna gospa vedno podpirala C. M. D. Jako lepo je, gospica, da ste bila svoje čase pokopnici prijateljica; veste, lepo pa ni, da se je nad Vašim napisom večina zgražala in da je marsikdo moral vprašati: „Kaj pa pomenja tisto-le?“

Vprašanje porotnih list. Dr. Slavik je včeraj dobil rešitev namestništva na svoj ugovor proti magistratnemu odloku, ki je njegovo reklamacijo za popolnitev prvotne liste porotnikov zavrnil z razloga, da je sestavljena v jeziku, ki je magistratu „nepoznan“. Iz rešitve, ki jo je dobil dr. Slavik je razvidno, da je namestništvo magistratu naložilo, da mora občinski komisiji za sestavo prvotne liste porotnikov predložiti dr. Slavikovo reklamacijo v meritorno rešitev. V omenjenem odloku namestništva je rečeno, da je magistrat s tem, da je dr. Slavikovo reklamacijo odbil iz gori navedenih razlogov, kršil člen 19 državnih temeljnih zakonov, ki jamčijo enakopravnost vsem v deželi navadnim jezikom. Slovensčina pa je na podlagi raznih razsodb upravne sodnje v Trstu deželni jezik.

Radovedni smo sedaj, kaj stori magistrat, če se bo pokoril odloku namestništva ali ne?

Ob enem omenimo, da je dr. Slavik proti sklepu višjega deželnega sodišča vložil pritožbo na pravosodno ministerstvo in na državno prokuraturo.

Hud poper. Česa si še vsega ne želi naš „Piccolo“! Glejte ga; ko je odhajal 97. polk iz Trsta, je čul, da je polkovna godba igrala tisto „himno“, ki dvigne vsakemu tržaškemu Lahu vsi kri, kolikor jo še ni izgubil, namreč himno „di San Giusto“ Bože moj, godba po 90 odstotkih slovenskega polka naj igra himno, ki naj bo zbudila vse te stotine naših slovenskih fantov, ki vendar zato, ker pošteno in zvesto služijo svojemu cesarju, še niso nehali biti slušni svojemu narodu.

In pošteno jo je skupil „Piccolo“ za svojo prenapeto laž, kajti moral je priobčiti sledeči popravek:

„Ni res in ne odgovarja resnici, da bi bila godba 97. pešpolka ob odhodu polka igrala himno „di San Giusto“. Ni res in ne odgovarja resnici, da bi bili vojaki klicali „Viva Trieste italiana!“

Od c. in kr. štacijskega poveljstva. Trst, dne 7. marca 1912.

Rihard vit. Kohen
kontreadmiral.“
Na, pa imaš, ljubi naš „Piccolo“ svoj „Viva Trieste italiana!“

Le nemarnost nekaterih občin je kriva, da moramo danzadnem čitati na poštinih pečatih take neusmiljene spakederanke, da se kar želodec obrača človeku, ko je dobil pismo s takim poštnim pečatom. Kaj naj vendar poreče človek, ki pozna našo vseskozi slovensko Vipavsko dolino, pa ti dobiva iz tiste Prvačine, ki je od nekdanje slovenske občine, pismo s poštnim pečatom — **Prebacina.**

Če ni to škandal, potem tudi ne vemo, čemu naj še rečemo tako. Če je na kolo dvoru državne železnice pravičen napis, kako to, da bi se ne mogel doseči tudi na poštnem pečatu! Prvačina, ona slovenska Prvačina, ki celo v uradnem leksikonu občin ne izkazuje niti enega Italijana, naj trpi to grdo spakederanko, ki je ne razumejo niti Italijani sami?! Zadnji čas je pač, da zbriše slovenska Prvačina s sebe ta sramotni madež!

Prvi slovenski oratorij P. Huguolina Sattnerja „Vnebovzetje Blažene Device Marije“, bo izvajala „Glasbena Matica“ v Ljubljani v dneh 13., 14. in 17. marca t. l. pod vodstvom koncertnega vodje M. Hubada. Zanimanje za koncert je velikansko. Sodeluje 300 oseb.

x Nova kolektivna pogodba med stavbenimi podjetniki in zidarji. Ker je s koncem leta 1911. potekla kolektivna pogodba med stavbenimi podjetniki in zidarji, so se pričela takoj pogajanja med konsorcijem stavbenih podjetnikov in zidarsko zvezo, ki je v rokah socijalnih demokratov, in ta pogajanja so se sedaj zaključila v obojestransko zadovoljnost. Za konsorcij delodajalcev so vodili ta pogajanja arhitekt G. Zaninovich, inž. Ziffer, Piazza, Guarrini, Pagliaro, Urizio in tajnik De Puppi; za delavstvo pa Franza, Lizzardo, Lukežič, Žigon in strokovni tajnik organizacije Petejan.

V sredo ob 5. popoldne se je vršil v telovadnici v ulici della Valle shod zidarjev, ki se ga je udeležilo okrog 2000 oseb in na tem shodu je bila po poročilu tajnika Petejana soglasno sprejeta nova pogodba.

V četrtek zvečer ob polu 7. se je vršilo nato zborovanje konsortistov-stavbenih podjetnikov, na katerem je podal poročilo zadržni tajnik De Puppi, in tudi tu je bila sprejeta nova pogodba ob splošnem odobravanju. Obenem se je sklenilo tudi, da se že s tekočim tednom zvišajo mezde zidarskim področjem, ki niso ob priliki sklepanja nove pogodbe stavili nikakih zahtev.

S tem, da sta torej obe stranki odobrili novo pogodbo, je postala pogodba veljavna za delodajalce in delojemalce, treba je edino le še, da jo potrdi tudi namestništvo, kar se zgodi gotovo brez pridržka.

Nova pogodba obsega sledeče točke:
1.) ustanovi se zadržna posredovalnica za delo. 2.) Strogo se izvršujejo zakonite in naredbene določbe v zadevi učnega časa in šolske izobrazbe zidarskih učencev. 3.) Določajo se kot prazniki: velikanč, božič, novoletje in prvi majnik. 4.) Dnevni delavni čas je 9 ur vse leto, izjemši meseca december in januar, za katere je določen delavni čas na 8 ur. 5.) Delavno razmerje se more prekiniti z obeh strani edino le ob sobotah in brez navoda vzroka. 6.) Določa se odškodnina za nadure v izmeri 20% meзде, 50% za delo na mehaničnih letstvih in v nujnih slučajih ob nedeljah, ter 100% za nočno delo. 7.) Za specialna dela, kakor stropna dela, obojno zidovje itd. se smejo uporabljati le za ta dela kvalificirani zidarji. 8.) Za zidarje, ki se dele v dve kategoriji — od 18 do 20 in od 20 let dalje — se določa minimalna urna mezda na 43, oziroma 55 vinarjev do konca avgusta in na 48, oziroma 60 vin. od 1. septembra 1912. do 31. decembra 1913, potem pa se ta mezda zvišuje od leta do leta po 3 vinarje. 9.) Pogodba bo trajala do konca leta 1916., odpoved pa se mora podati 4 mesece prej. 10.) V zdravstvenem oziru in v odvrnitvev nezdov veljajo določbe tozadevne ministrske naredbe. 11.) Končno vsebuje pogodba podrobne določbe obrtnega reda, zadevajoče začetek in konec dela, delo žensk in mladolletnih delavcev, dolžnosti in pravice nadzorstvenega osebja, zavarovanje za slučaj bolezni in nezgod, paznjo na stroje in orodje ter o vedenju delavstva pri delu.

Ker je zidarska zveza, ki je sklenila to pogodbo, v rokah socijalnih demokratov, imajo torej socijalni demokrati za štiri leta zidarsko delo takorekoč popolnoma v svojih rokah. S kakim terorizmom se tu dela, je splošno znano, in prepričani smo, da bo tudi posredovalnica za delo pred vsem delala na to, da bo dobival delo edino le socijalnodemokratski organiziranec. Zvonenje po toči seveda ne pomaga nič, zato pa opozarjamo že sedaj v to poklicane činitelje, da naj začno že takoj sedaj s pripravljalnim delom, da se vsaj v letu 1916. ne bo zidarska kolektivna mezdna pogodba delala brez njih.

Bog daj — oslom trave! Pri nekem železniškem uradu je predložil potnik Slovenec pritožbo. Ker je službujoči uradnik videl, da dela pritožitelju nemški jezik težko, nagovarjal ga je, naj piše v svojem materinem jeziku! „Zavedni“ Slovenec pa ni hotel uporabiti te pravice, marveč je pisal „nemški“, kakor sledi: „Ich kome vor eine Stund auf der bahn und ich ge cum cassa 6 7 mahl und cassa immer göschlossen vor 3 minut von cug ankunft ist di cassa erst erfetnet so das kaine karten erhalten habe da waltete Schraibe selbst di direcion. N. N.“

Le se „špegelj“, grešna duša! Žalibog, da ta nezavednež ni osamljen! Še mnogo je takih — veliko preveč!

Za družbo sv. Cirila in Metoda. G. Matija Marincik, notar v Tržuču je poslal 5 K kot poravnavo med L. Albrehtom in M. Zupanom od Sv. Ane. Enako vsoto iz enakega vira je poslal g. dr. Fr. Novak, odvetnik v Ljubljani. Trnovski Mohorjani v Ljubljani so darovali 2 K 10 v. Na zlati poroki g. Fr. Dolžana v Sp. Šiški je nabrala njuna hči ga. Borštnarjeva 20 K. Hvala!

Dne 5. 11. 1911 je umrl v Selu član CM podružnice. Družbi je volil 25 K, „Sokol“ in „Bralnemu društvu“ v Selu 20 K. Časten mu spomin!

CM podružnica št. 24. v Clevelandu je poslala CM družbi zopet 100 K in opremila poslatev s pismom, ki žari v slovenskem rodoljubju. Glas se: „Spoštovani gospodje! Včeraj sem vam po Wiener Bank Verein

„Narodna delav. organizacija“ v Trstu

sklepije

za nedeljo dne 10. marca t. l.

ob 5. uri popoldne

JAVEN SHOD

na vrtu Kons. društva pri sv. Jakobu.

DNEVNI RED:

Obupen položaj slovenskega delavstva v Trstu.

Slovenski delavci in delavke! Dospeli smo v dobo, ki brezsrčno pritiska na naše ubogo slovensko delavstvo v Trstu. Na eni strani zmiraj naraščajoča draginja, na drugi velika brezposelnost in povrh še surovi pritisk od narodnemu delavstvu nasprotnih strani!

Slovensko delavstvo! Vzdrami se in dvigni svoj protest odločno in samozavestno na nedeljskem shodu proti vsem krivicam, ki se ti gode!

Osrednji odbor N. D. O.

nakazal v imenu naše podružnice št. 24. Cleveland, Ohio, zopet 100 K, katere poklanjamo na oltar domovinske in slovenske ljubezni do rodne naše domovine. Želimo, da bi vam ta darček došel ob pravem času, da bi vam storil mnogo dobrega, koristnega in bratoljubnega. Ob enem pa naj vam bo ta darček znak našega srčnega sočutja z vami. naše iskrene in nikdar pozabljene bratovske ljubezni, katero smo ohranili živo v svojih srcih, četudi daleč, daleč za morjem. Edina naša želja je, da bi mogli še veliko več pomoči, nego pomagamo sedaj. Upamo pa, da vas tudi v bodoče ne pozabimo, pač pa se vas bomo spominjali ob vsaki priliki. Slovenski pozdrav Slovincem v naši lepi materni deželi! Vam, častita družba, pa želimo najobilnejšega blagoslova pri vašem delovanju. Zavednim slovenskim rodoljubom iskrena zahvala!

Popravek. V včerajšnji notici o imenovanju g. Del Cotta oficijalom je pogrešeno krstno ime, ker imenovanec ni Janko ampak Anton.

Naše gledališče.

Nedeljska predstava na našem odru je častni večer naših dveh Dragutinovičev,

„SHERLOCK HOLMES“

daje priliko obema, i gospodu Dragutinoviču i gospe Dragutinovičevi, da na izreden način pokažeta svojo igralsko silo. Obeta se nam najlepši večer, kajti igra že sama na sebi vzdržuje poslušalca do zadnjega v napeti pozornosti, a da bodeta oba Dragutinoviča ob sodelovanju vseh naših najboljših moči stala na višku svoje ustvaritvene moči, o tem nam jamči njeno dosedanje delovanje na našem odru.

Nočemo tu razkrijati zmožnosti in sposobnosti teh dveh stebrov našega gledališča, — ob koncu sezone izpregovorimo o tem obširnejše — a kakor smo včeraj na kratko rekli svojo o g. Dragutinoviču naj rečemo danes o gospe Dragutinovičevi, da je lahko vzor vsem našim igralcem, s kako pridnostjo in s kako ljubeznijo se je treba oprijeti vsake uloge, kako je treba vložiti vse svoje sile vanjo in dovesti jo preko vseh zaprek do uspeha, ne glede na to, da niti ne omenjamo dela gospe Dragutinovičeve za odrom, katerega sicer ne vidi občinstvo, katero pa pozna vsak, kdor ve, s kakimi majhnimi sredstvi dela naša gledališka uprava in kakega res gospodinjkega dela in truda je treba, da more naš ansambel sploh na oder.

Obema torej i gospe Dragutinovičevi i gospodu Dragutinoviču gre nedeljski častni večer in na nas je, da ne ostanemo v sramoti.

Tržaška mala kronika.

x Upokojitev. Na svojo lastno prošnjo je bil upokojen carinski nadzornik Edvard Reichel in mu je bil ob tej priliki podeljen naslov vladnega svetnika.

x Vojna ladija „Cesarica in kraljica Marija Terezija.“ Je priplula predvčerajem pred Smirno, kjer ostane dva tedna. Na krovu vse zdravo.

x Cena kruha. Uradna komisija za določitev cene kruha je določila z ozirom na to, da je cena moki št. 0 za stot K 35 50, št. 2 po K 34 30 in št. 4 po K 32 70, kruhu sledeče cene: za kruh iz moke št. 0 in št. 2 po 37 vinarjev za kilogram, 19 vinarjev za pol kilograma, in 36 vinarjev za kilogram iz št. 4.

x Stavka v tehničnem zavodu končana. Predsinočnjim se je vršil v telovadnici v ulici della Valle shod štrajkujočega delavstva tehničnega zavoda pri Sv. Andreju in se je sklenilo soglasno, da se začne zjutraj, to je včeraj, zopet z delom. Delavstvo je na to včeraj zjutraj tudi zopet začelo delati.

Ravnateljstvo je odpustilo šest delavcev, češ, da so bili udeleženi pri napadu na inženirja Ostendorfa. Popoldne pa so se začela pogajanja med delavskim odposlanstvom in ravnateljstvom, ki ga je zastopal pod-

Imate li bolečine?

Revmatične, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu, potem prehlajenja? Poizkusite vendar bol olajšujoči zdravilni, krepilni FELLERJEV FLUID z znamko Elsafluid. Dvanajstotica za poskušnjo Kron 5.— franko. — Izdeluje lekarnar Feller v Stubici, Elsatrg št. 264 (Hrvatska).

predsednik upravnega sveta tehničnega zavoda, dr. Richetti. Posredoval je mestni župan dr. Valerio.

Kar je gotovo popolnoma nepotrebno je, da je policijska oblast odposlala pred tehnični zavod pri Sv. Andreju policijsko stražo na konjih. Upati je, da se stvar reši ugodno za delavstvo.

Aretiran je bil neki Roman R., stanujoč v ulici Panfilo Castaldi, ker je zmaknil v svobodni luki 12 in pol kg kotlovin.

Otrok se opek. 3-letnega Elja Glermeta, stan. v ul. Sette Fontane 8, je pustila mati samega doma. Otroku, ki se je grel pri peči, se je unela obleka in se je hudo opek. Na nogah, na trebuhu in na roki. K sreči je kmalu nato prišla domov mati, ki je hitro poklicala zdravniško postajo. Došli zdravnik je nudil dečku prvo pomoč ter ga nato poslal v mestno bolnišnico.

— Po šestih letih so našli mater. — Dne 12. majnika 1906 leta so našli na stopnišču v prvem nadstropju hiše št. 14. v ul. delle Sette Fontane novorojenčka ženskega spola. Vse tedanje poizvedbe po materi so ostale brezuspešne. Otroka so dali na občinske stroške v rejo neki pošteni ženski, pri kateri se nahaja punčka še sedaj. Krstili so otročiča tedaj na ime Nerea Nerini.

Sedaj, po šestih letih, so našli najdenkino mater, neko šiviljo Olgo G. Aretirali so jo in je izpovedala, da je pustila otroka v omenjeni hiši. Imela je, ko je bila stara 15 in pol leta, ljubavno razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Nato se je seznanila z drugim moškim in je porodila punčko, ki jo je izpoložila. Otrok je bil krščen na ime Kamila. Pozneje je imela G. zopet razmerje z dvema moškima in obakrat s posledicami, je torej res zelo „mnoogostranska“. Le žal, da po zakonu zastari pregrešek izpoložitev, vsled česar so izpustili G. brez kazni.

Takim ženskam bi sploh morali onemogočiti, da postanejo matere.

Gospodarstvo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani naznanja, da se vsled sklepa XII. rednega občnega zbora izplačuje za leto 1911 7% dividenda t. j. K 28.— po delnici in sicer od 6. t. m. dalje toliko pri centralni blagajni v Ljubljani kakor tudi pri njenih podružnicah v Celovcu, Spletu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Občni zbor Osrednje banke čeških hranilnic. — V nedeljo, dne 3. t. m. je bil v občinskem domu mesta Prage IX. redni občni zbor ob udeležbi 618 delničarjev, zastopajočih 22719 delnic s 6319 glasovi. Občnemu zboru je predsedoval prezident ces. svet. g. J. E. Slavík, ki je po pozdravu navzočih in ugotovitvi formalitet proslavil s toplimi besedami spomin v minulemu letu umrlega predsednika zavoda g. dr. Gustava Pöschla in člana upravnega sveta gosp. dr. Václava Sileného.

Poročilo vrhovnega ravnatelja je bilo sprejeto enoglasno v obsegu, kakor je bilo že priobčeno v dnevnih listih. Ces. svet. Keitner je podal poročilo nadzorstvenega sveta, ki je bilo istotako enoglasno sprejeto. Sprejet je bil nadalje predlog upravnega sveta, da se od čistega dobička per K 1.526.545:10 po dotacijah splošnih fondov izplača 5% dividenda in da se dotira fond dr. Gustava Pöschla v pokojninske svrhe z zneskom K 100.000.— Pri dopolnitvi volitvi v upravni svet je bil izvoljen na mesto umrlega prezidenta g. dr. Gustava Pöschla komerc. svetnik in tovarnar gosp. Josef Menčík.

V nadzorstveni svet za tržaško podružnico so bili izvoljeni: gg. Mato Gorkovič, veletrgovec in starosta srbske pravoslavne cerkvene občine.

Rudolf Gröschl, veletrgovec s sladkorjem v Trstu.

Antonin Kubička, predstojnik in prokurist Zavarovalne družbe „Meridionale“ v Trstu.

Judr. Otokar Rybář, odvetnik, državni in deželni poslanec, član odbora Tržaške posojilnice in hranilnice v Trstu.

Prezident gosp. ces. svet. Judr. J. E. Slavík je zaključil po dokončanih volitvah občni zbor s srčno zahvalo vsem navzočim za udeležbo in željo, da bi zavod v novem letu najbolje uspeval.

Društvene vesti.

Tržaška podružnica S. P. D. vabi vse cenj. člane in prijatelje na občni zbor, ki se vrši danes v soboto zvečer ob 8:30 v gorenjem prostoru restavracije „Balkan“ po sledečem dnevnem redu: 1.) Nagovor načelnštva; 2.) Poročilo tajnika; 3.) Poročilo blagajnika; 4.) Poročilo jam. upraviteljev; 5.) Predlogi in nasveti. Odbor.

Kolesarsko društvo „Balkan“ priredi v nedeljo 10. t. m. II. drugi plesni venček v Rojanu v dvorani konsumnega društva. Med odborom se razdelijo diplome dirkačkom. Pri plesu bo sviral takozvani Šramel-öcker. Vstopnina nizka, in pričakujemo velike udeležbe.

Tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ v Trstu. (Sedež: kavarna Minerva, ul. Acquedotto). Odbor tržaškega kolesarskega društva „Balkan“ je videc nagli raz-

voj in napredek društva, in v prvi vrsti koristiti in interes svojih članov, posnel metodo inozemskih Touring klubov, in sklenil v smislu sklepa občnega zbora 11. februarja 1912. zavarovati svoje člane zoper „Kolesarske nezgode“. To zavarovanje se deli v dva razreda, in sicer:

I. razred s pravico K 2000 za slučaj smrti; K 6000 za slučaj popolne nesposobnosti, K 2 dnevne podpore za delno nesposobnost od 5. dneva naprej do 200 dni.

II. razred s pravico K 1000 za slučaj smrti, K 3000 za slučaj popolne nesposobnosti, K 1 dnevne podpore za delno nesposobnost od 5. dneva naprej do 200 dni.

Letna članarina znaša skupaj z zavarovalnino K 10 za prvi in K 6 za drugi razred.

Vsa pojasnila dajejo se bodisi ustmeno vsaki dan od 8.—7. zvečer in ob nedeljah ob 12.—1. popoldne v dr. sedežu, ali pa pismeno.

Kolesarji, kateri imajo veselje do kolesarskega športa in ob enem da se zavarujejo — dobro došli.

Nar. del. organizacija.

— Zidarska skupina NDO sklicuje sledeče javne shode:

Danes v soboto 9. t. m. ob 6. uri zvečer v „Konsumnem društvu“ (Narodni dom) pri sv. Ivanu.

Jutri v nedeljo 10. t. m. ob 2. uri popoldne v „Gospodarskem društvu“ v Skednju.

Dnevni red: „Sedanji položaj slovenskih zidarjev v Trstu in okolici“.

Slovenski zidarji! Udeležite se shodov v velikem številu, kajti gre se za zelo važne stvari!

— Zaupnikom in odbornikom skupin N. D. O. št. Jakobskega okraja! Za jutri v nedeljo, dne 10. t. m. ob 5. uri je sklican javni shod N. D. O. pri Sv. Jakobu. Na vas je torej ležeče, da napravite vse potrebno, da bo udeležba velika. Agitirajte in dopovedujte zlasti manj zavednim delavcem, da je njihova dolžnost, da se shoda udeležijo! Krivice se godijo vendar vsem slovenskim delavcem; zato je upati, da pridejo do zadnjega na shod, ako se jim dopove, da se vrši važen shod, kje in kedaj. Izpolnite kot odborniki in zaupniki svojo dolžnost!

— Ženska skupina N. D. O. sklicuje za jutri v nedeljo, dne 10. t. m. ob 4. uri popoldne v slovenski šoli na Acquedotto št. 20, II. nad. društven sestanek z velezanimivim dnevnim redom. Pozivljamo članice, naj se tega sestanka udeležijo v čim večjem številu.

— Vstopnice za slov. gledališče (znižane cene) se prodajajo za člane in članice NDO in za člane zveze Jugoslovanskih železničarjev ob uradnih urah v uradu NDO ul. sv. Frančiška št. 2.

Vesti iz Goriške.

Humor kranjskega dež. glavarja. Minoli teden je bil g. dr. Šusteršič med nami. Naš najvplivnejši politik je poročal zaupnikom S. L. S. o zunanjih politiki naše države, o razmerah na Ogrskem in pečal se je tudi z goriškimi razmerami. Rekel je, da se peča že nekaj let z goriškimi stvarmi in da je položaj klerikalne stranke nenormalen. Hotel pa se je uveljaviti tudi kakor — humorist. Izjavil je namreč med drugim:

„V tržaški „Edinosti“ sem danes čital notico, kjer ste bili dve reči zanimivi. Goriški zaupniki da se snidejo v namen, da se bodo klanjali kranjskemu dež. glavarju in da vi sprejmete moje ukaze. O tem ni vredno govoriti.“ Druga je ta, da dr. Šusteršič pride v Gorico krpato goriško klerikalno stranko. Ne vem, ako bi bila goriška S. L. S. potrebna kakega krpanja. Poznam pa nekoga, ki bi bil takega političnega obrtnika zelo potreben; ima strgane čevlje, strgane hlače, srjajo, spodnje hlače, nogavice — če jih sploh ima — in to je goriška liberalna stranka. Očividno je tisti, ki je spisal to notico v „Edinosti“ sam nase mislil.“ Pri- znavamo: goriška liberalna stranka je razcefrana, a razcapana je tudi klerikalna stranka; humor dr. Šusteršiča je tudi potreben — krpanja.

Vsled povelja od zgoraj je naznanila zadnja „Gorica“, da ne sprejme več nobene članke, ki bi bil naperjen proti Faiduttijevi stranki. Svetovali smo na tem mestu že pred mesecem dnij, naj bi vendar jenjala mučna polemika med Faiduttijem in Gregorčičem.

Vprašanje je le, je-li korak tudi začetek sporazuma med obema rečenima voditeljema?

Ljudska predavanja. Akademsko ferijalno društvo „Adrija“ je naprosilo več odličnih oseb, naj bi predavale pod njenim okriljem. Tako se je zamašila velika praznina v narodnem življenju. To ljudsko univerzo je otvoril dr. Tuma s predavanjem o „Jugoslovanskem vprašanju.“ Toda, vsled znanih razmer med drom Tumo in napredno stranko je bila udeležba zelo ptiča. Prišlo je vsega skupaj 49 oseb, samih dljakov. Ta bojkot moramo le obžalovati, kajti akademiki so naprosili g. dra

JULIJ vitez STEYSKAL, c. kr. ministerijalni tajnik v c. kr. trgovinskem ministerstvu, globoko užaljen, naznanja v svojem in v imenu ostalih sorodnikov, da je danes popoldne po kratki bolezni, previdena zakramenti za umirajoče, umrla njegova ljubljena teta, gospa

MARIJA TERCIG

roj. STEYSKAL.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 10. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti št. 19 v ul. Navali.

TRST, dne 8. marca 1912.

Ta oglas velja kakor direktno obvestilo.

Prvo podjetje ZIMOLO, Corso 41.

ZAHVALA.

Za vse izraze sožalja in dokaze odkritega sočutja ob priliki smrti naše nepozabne sestre, svakinje in tete, gospe

ZOFIJE WELT

roj. Tomšič

kakor tudi za tako mnogobrojno spremstvo nepozabne k večnemu počitku, izrekamo vsem prijateljem in znancem ter sploh vsem udeležnikom našo prisrčno, iskreno zahvalo.

Posebno zahvalo izrekamo „Gospodarskemu in kons. društvu“ za vse prijaznosti, sl. pevskemu društvu „Lipa“ za ganljive žalostinke in oskrbo pogreba, velikodušnim darovalcem prekrasnih in obilih vencev, preblagim gospem, ki so nosile vence in sveče, kakor sploh ysem, ki so na kakršenkoli način stali nam ob strani v teh za nas toliko težkih dneh.

Bazovica - Il. Bistrica, dne 7. marca 1912.

Rodbine Tomšič - Ličan.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

reg. zadruga z neomejenim jamstvom vabi na

VI. redni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, dne 24. marca 1912.

ob 10. uri zjutraj

v dvorani

Trgovskega izobraževalnega društva

ulica S. Francesco d'Assisi 2, I.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva;
2. poročilo nadzorstva;
3. potrjenje letnega računa;
4. razdelitev čistega dobička;
5. privoljenje nagraj načelstvu;
6. volitev načelstva in nadzorstva;
7. razprava in sklepanje o predlogih posameznih članov*).

TRST, v marcu 1912.

Načelstvo.

*) Opomba. § 37 zadrugašnih pravil: Vsak zadrugašnik sme na občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu, a jih mora naznaniti pismeno načelstvu vsaj 5 dni pred občnim zborom.

Stanovanja

se oddajo v „Narodnem domu“.

Poizvedeti je pri hišnem upravitelju v Trž. posojilnici.

— ZDRAVNIK —

Dr. D. KARAMAN

specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)

ordnuje na svojem stanovanju v Trstu, Corso št. 12

od 11½ do 1½ in od 4½ do 5½ popoldne. TELEFON 177/IV.

Zaloga tu- in inozem. vin špirita likerjev in razprodaja na debelo in drobno

JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 6, Trst (Nasproti Caffè Centrale)

Velik izbor francoskega šampanjca, penecih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordesux Burgunder, renskih vin, Mesella in Chianti, Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, alivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz doučnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpoka se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franco. Razprodaja od pol litra naprej. 262

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici.

Prodajalni v Trstu.

ulica Barriera vecchia št. 38 in ulica dei Rettori št. 1.

Naznanja se slav. občinstvu, da ima vedno v svojih prodajalnah veliko izbero vsakovrstnih čevljev lastnega izdelka, za vsaki stan. Toplo se priporoča posebno Slovanom rojakom v mestu in okolici, da se pridno poslužujejo domačih izdelkov. — Blago trpežno. Cene zmerne.

Sprejemajo se tudi poprave.

JOSIP VATOVEC - Trst

ul. Sette Fontane 834 (vogal Donadoni)

priporoča cenj. občinstvu svojo

pekarno in sladničarno

v kateri prodaja ves dan svež kruh in sladčice

vse izdelane z zdravstvenim elektr. strojem.

Zaloga moke iz prvih mlinov. :

Vsakovrstni pečenci, biscolini

Tuma, naj predava le o aktualnem jugoslovanskem vprašanju, ne da bi se dotikal političnih razmer v deželi, ali celo napadal kake politične osebe. Tega se je dr. Tuma tudi držal.

Male novice. Kakor znano ima c. kr. gozdno in domensko ravnateljstvo za Kranjsko, Koroško, Goriško in Dalmacijo v Gorici svoj sedež in — samonemški napis. Ali njegovi slavi je prišel konec in kmalu se bo svetil drug, prijaznejši napis v deželnih jezikih. — Kakor čujemo, osnujejo v Gorici v bližnjem času zdravniško zbornico za vse Goriško. V tej inštituciji se bodo slovenski zdravniki bolje počutili, nego v sedanji tržaški zbornici.

Čevljarji v Gorici so ustanovili svojo zadrugo, v kateri so slovenski mojstri zastopani po gg. Coticu in Perkotu. V zadruzi vlada soglasje med pripadniki obeh narodnosti. To je znamenje, da so odborniki na mestu in da vedo, da je to njihovo krušno vprašanje. Eden gori navedenih gospodov n. pr. ne razume italijanščine in je v odboru tudi en Nemec. Zato je došlo do odločitve, da se stališče zavzemajo Italijani — vprašal je-li se more posluževati slovenskega, oziroma nemškega jezika? In ker so tudi pravila sestavljena samo v italijanskem jeziku, ki jih slovenska odbornika ne razumejo, je predsednik sam — v odgovor na stavljeno vprašanje — zahteval, naj odbor sklene, da se preskrbe tudi slovenska pravila. To je pač redki slučaj pravičnosti med Italijani! Ako ostane tako in ako se Italijanski člani ne bodo puščali slepiti od kakega magistratovca, bo to res izborna zadruga.

Nemci v Gorici se šopirijo bolj in bolj. Korak za korakom gredo naprej. V mestu imajo že dve šolski poslopji, politično društvo in pevsko ter drugih manj važnih klubov. Toda vse to naj bi le bilo, ako bi gospoda Nemci ne škodovali nam in se dotikali naše lasti. To so naša nedolžna otroška srca. A tudi s tem niso Nemci še zadovoljni, hočejo marveč, da Slovenci še drugače občutijo, da so oni — Nemci — gospodarji tu! Neki viši uradnik na državnem kolodvoru, v kurilnici, daja vsak mesec po dva dni dopusta nekemu znanemu železničarju za — raznašanje nemških časopisov članom Südmarke!! To je vendar že najhujša zloraba na škodo davkoplačevalcev v prilogi nemški propagandi na naši zemlji! Nemška šola na Senenem trgu dobiva brezplačno 24 metrov drv od c. kr. gozdnega urada na Solkanski cesti. Na slovenskih gorah zrastle drva dobiva Nemec brezplačno, Slovenec pa jih skoraj za denar ne more dobiti! To so kriče razmere, katerim naj bi naši ljudski zastopniki posvetili malo več pozornosti ter zaklicali: Dovolj je te krivice!

Trilopolitansko junaštvo v Gorici. — Predvčeraj ob 9-15 zvečer so šli po Korzu štirje intimni prijatelji in vroči Mazzinijanci, visokošolci Humbert Crovatto, Zine Arrigo, Mazzoli Ferruccio in trgovski pomočnik Pizzamiglio Peter. Ti junaki so že večkrat dražili nadporočnika Stohansla od tukajšnjega aviatičnega oddelka. Ko so ga včeraj srečali blizu Medvedove trgovine ga je Crovatto sunil. Aviatik ga je strogo pokaral, nakar ga je Crovatto žalil, a dobil za to od nadporočnika klofuto. Crovatto mu je zabrusil v obraz „porco“; tu je potegnil Stohansl sabljo in mu zadal globoko rano v glavo nad čelom. Ranjenec se je zgrudil na tla, a njegovi prijatelji so jo — junaško odkurili! Zaman je danes nadporočnik čakal, da mu pošljejo vabilce na dvoboj, ker se jim je včeraj vsled strahu nekaj človeškega pripetilo in leže danes v postelji.

Iz Škrbine. Zastop občine Škrbine je v svoji seji dne 31. decembra 1911 imenoval med drugimi tudi g. Alojzija Strekelja, c. kr. vinarskega nadzornika v Zadru častnim občanom. Zahvalivši se občinskemu zastopu za to počestitev, spomnil se je blag. gosp. častni občan tudi bralnega društva „Narodni dom“ in telovadnega društva „Sokol“, podarivši jima vsakemu po 25 K. Podpisana odbora se toplo zahvaljuje gospodu Alojziju Strekelju ter izražata trdno obljubo, da bosta započeto delo nadaljevala v prespeh in procvit slovenskega naroda, kar je gotovo trdna želja tudi gospoda častnega občana daritelja.

V Škrbini, dne 6. februarja 1912.
Združena odbora bralnega društva „Narodni dom“ in telovadnega društva „Sokol“.

Vesti iz Istre.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metod za Istro je prejelo te dni od „Prvega češkega splošnega delniškega društva za zavarovanje življenja v Pragi“ polico, glasečo se na 1000 K, ki jo je namenil Družbi veleučeni gospod dr. Juraj Pečarič, odvetniški koncipijent v Voloskem. Naj bi se vzgledovali na tem plemenitem delu dr. Pečariča tudi drugi rodoljubi. Čast pak družbi, ki na tak način koristi naši Družbi!

Iz Dekani. O priliki občnega zbora posojilnega društva dne 10. t. m. prirede člani ob 5. uri populudno pevsko zabavo. Društvo bo prirejalo pogostoma pevske zabave in društvene sestanke, kjer bo z zanimanjem gojilo narodno društveno življenje. Vsem narodno čutečim kličemo: Na veselo svidenje! Dobro došli!

DAROV!

— Za veliki Ciril-Metodov ples, ker se niso udeležili sledeči gg.: I. Widmayer K 2, A. Rutar K 2, Fr. Koren K 1, A. Rožman K 1; skupaj K 6.

— Namesto rožice na grob pok. Ani Bevčar, daruje Ciril-Metodovi družbi Anton Rutar K 5. Denar hrani uprava.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.
Dražba, ki se bo vršila danes, dne 9. t. m. od 9—12 in 3—6 pop.
Velika možina igrač, česalnikov, pasov, novčark, torbic, kravat, ustnikov, gumbov, ščetk, priprave za pivo in rozoljo in druge drobnarije.

Proda se pod ugodnimi pogoji popolnoma nova ameriška kontrolna blagajna najnovejšega sistema z ročnim in električnim gonilom. — Kje pove Inzeratni oddelk Edinosti pod št. 517.

Gospodična, 26 let stara, iz dobre družine se želi seznaniti v svrhu ženitve z mladeničem ali vdovcem v državni službi. Resne ponudbe, ako mogoče s sliko, pod „Dobra gospodinja“ (pošto ležeče) Ročnj pri Gorici do 16. t. m. 521

Iščem malo stanovanje (2 sobi in kuhinjo) v bližini Narodnega doma. Ponudbe pod št. 524 na Inzeratni oddelk Edinosti.

Sobo meblirano čisto, išče uradnik v bližini južnega kolodvora oziroma Rojana. Ponudbe pod „Uradnik“ na upravo Edinosti. 526

Mizarskega vajenca se sprejme s hrano ali brez hrane. Kje pove Inzeratni oddelk Edinosti pod št. 527. 527

Plačilo na obroke (mesečno ali tedensko) Moške obleke, povračniki, klobuke, dežnike. Ulica Antonio Caccia št. 6, I. 491

Pouzdan Comptoirista vješt hrvatsko-srpskom i njemačkom jeziku u govoru i pismu traži mjesto. Ponude na upravo „Edinosti“ pod 503. 503

Iščem krojaškega delavca ali pol delavca, če mogoče tudi šiviljo za moške obleke, delo stalno, plača po dogovoru. — M. Milič, kroj. mojster, Zg. inik pri Proseku. 504

Proda se avtomatični orkestron za polovično ceno, pripraven za vsako gostilno. — Naslov: Gospodarsko društvo v Rojanu (pri cerkvi). 500

Gostilna v Gorici, na jako prometnem trgu, dobro upeljana, obstoječa že nad 50 let, se proda radi družinskih razmer takoj. Vprašati pri Inzeratnem oddelku Edinosti pod št. 459. 459

Slovenci! Ali še zdaj ne veste, da je edini vaš fotograf ANTON JERKIČ? Trst, via delle Poste 10. — Gorica, gosposka ul. 7.

Stalni krajevni agenti — zmožni nem. — čeine se sprejmejo ali pa nastanijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. — Ponudbe pod „Merkur“, Brno Neugasse 20. 244

JOSIP BABIČ - Trst

via San Marco št. 12.
Priporoča svojo na novo prevzeto in urejeno

GOSTILNO

Toči se vipavsko belo vino, istrsko črno, opol dalmatinski, vermut, marsala. Kuhinja domača vedno na razpolago — 2 gorkimi in mrzlimi jedili. —

Kine-Bioskop „Adria“

v Skednju
— VSAKO NEDELJO —
nov interesanten program

Sveža jajca in žive kokoši

so na prodaj po nizki ceni
v Trstu, ulica Giosuè Carducci 40.

August Höltl

via Station 35.
Velik izbor Placque-verifici, garantiranih in privrskih. Naprtniki in zapetnice. Zlate, srebrne, nikelnate in jeklene ure. Regulatorji iz prvih tvornic „Zenit“ in „Omega“. Poprave z garancijo enega leta. Gramofoni in plošče vseh vrst.

Manufakturna trgovina Colombin & Pontini (Slednji)

Trst, ulica Nuova 39.
Vse zimsko blago je na prodaj po najugodnejših cenah.

Aristide Gualco - Trst

via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI.

Odlikovana tovarna (z zlato svetinjo) celi in cementnih plošč, teracov in umetnega kamna.

Sprejema vsakovrstno delo v cementu. Cene zmerne, delo točno.

Posojilno in kons. društvo „Opčine“

vabi na
redni občni zbor

kateri se vrši
v soboto dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer
v društvenih prostorih

DNEVNI RED:

1. Poročilo odbora.
2. Odobritev računov.
3. Nadomestne volitve članov načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

ODBOR.

Slovenci in meščani!

Vaša dolžnost je, da se poslužujete le v slovenski brivnici v ulici Sette Fontane št. 13, za to se Vam toplo priporoča udani

ANTON NOVAK,
brivec.
SVOJI K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM!

Pristna brnska sukna

pomladna in poletna sezona 1912.
Odrezek 3 10 m dolg
za kompl. moško obl. { 1 odrezek 7 kron
1 odrezek 10 kron
1 odrezek 15 kron
(suknja, telovnik, blazje) 1 odrezek 17 kron
+++ samo +++ 1 odrezek 20 kron
Odrezek za salonsko obleko 20 kron, kakor tud površnike, tur. lodne, svilene kamgovme itd. pošilja po tov. cenah realna in solidna, dobro znana zaloga sukna

Siegel - Imhof - Brunn (Brno).

Vzorci gratis in franko.
Ugodnosti privatnih odjemalcev, naročevati sukna naravnost pri tvrdki Siegel - Imhof na tovarniškem mestu so velike stalne, nizke cene. Velik izbor. Uzorna, pazljiva postrežba tudi mal h nar. čil v svežem blagu.

:: Nova zaloga :: pohištva

Trst, via Madonnina št. 11.
Prodaja se cele spalne sobe in posamezni komadi kakor tudi kuhinjsko pohištvo.
CENE ZMERNE. CENE ZMERNE.

ČEVLJARNICA Valentin Čeh

Trst, ul. G. Carducci 40.
Prodajalna z delavnico vsakovrstnega obuvanja za moške in ženske ter otroke.
SPREJEMAJO SE NAROČILA PO MERI.
Cene zmerne. Svoji k svojim!

TASSAMETRI AUTOMOBILI TRIESTINI

družba z o. z.
Trst — ulica Tiziano Vecellio št. 3. — Telefon št. 250. —

Izleti na vse kraje

in varne. — Cene zmerne po dogovoru.

V dobroznani zalogi izgotovljenih oblek

ulica Arcata št. 1, nasproti gostilne „All'Antico ussaro“.
Počeni od ponedeljka se bo prodajalo vse blago, obstoječe iz moških in deških oblek, zimskih sukenj, ulsterjev, debelih jopičev, volnenih in bombažnatih hlač za delavce, modre in rumene barve, spodnjih hlač, spodnjih in nav. srajc itd. itd. po izredno nizkih cenah, tako da se ni bati poštene konkurence.
Radi tega vabi podpisani lastnik slavno občinstvo, da si prej ogleda njegovo skladišče, predno nakupuje goriomenjene predmete.
Udani VITTORIO PISCUR.

POZOR VSI!

POZOR VSI!

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

ordinira od 11—12

Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

ODLIKOVANA

tržaška prodajaln. obuv.

ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT. 21

Razn različnih izberov najfinjših moških in ženskih obuv po najnižjih cenah se prodajajo tudi po izrednih cenah:

Usnje Boxcalf s trakovi . . . po K 10.—
Usnje Boxcalf z elastiko . . . po K 10.—
Usnje Boxcalf oblika Derby . . . po K 10.50
Usnje Boxcalf z zaponami Triumph po K 10.50
Enaki za dečke 1 K manj. — Vsakov. blago I. vrste.
Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Gostilna „Alla Colomba“

ulica Commerciale št. 14.
Od danes naprej se toči pristno istrsko in dalmatinsko črno, in izvrstno belo vino. Domača kuhinja bo vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.
Priporoča se cenj. občinstvu dobroznani

Ivan Kočever.
oskus bo pričal dobroto pijače in postrežbe.

Umetni : fotografični

pri sv. Jak. - TRST. ateljè pri sv. Jak. - TRST.

ulica Rivo št. 42 (pritličje)

213
Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razgled, posnetke, notranjost lokalov, poročanske plošče za vsakovrstne spomenike itd. itd. itd.
Posebnost: Povečanje vsakotere fotografije.
Radi odobnosti P. N. narodnikov sprejema naročila in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta.

Sladčičarna

ulica Belvedere št. 37.
Specialiteta: fine sladčice, vsakovrstne torte, fondant, indijanski krofi, beignee, sladčice iz sadja. Izbor biškotov za čaj in maslenega kruha. Velik izbor konfatur in šokolade, kartonaže in fantastični predmeti, bombon jere, iz svile, baržuna, porcelana in stekla. — Elegante škatle za poroke. Zaloga konzerv in sirupov, sladkor, sadje, zmrzlina in kompot iz angleškega sadja. Tuzemska in inozemska vina in likerji na izbero. Sprejemajo se naročila za poroke, birne, krste in soareje. Zmerne cene.

Dobro jutro! Kam pa kam?

„Grem kupit par čevljev.“ — „Ako hočeta biti dobro postreženi, Vam svetujem, da greste v ulico Riborgo št. 31 (Al buon Operaio!)“
tam dobite vsakovrstno obuv po najnižjih cenah do najnavadnejše vrste po nizki ceni. SVOJI K SVOJIM! — Priporoča se lastnik
M. IVANČIČ.